

กระบวนการบริหารจัดการและแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน
ตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
ADMINISTRATIVE PROCESSES AND INTERNAL QUALITY ASSURANCE
DEVELOPMENT GUIDELINES FOR BASED ON ARIYASACCA 4 OF
THE SCHOOLS UNDER SURIN PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 3

สมฤทัย มงคล¹, ธนู ศรีทอง² และสถาพร ภาคพรหม³
Somruethai Mongkon¹, Thanoo Srithong² and Sathaporn Pakprom³
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสุรินทร์¹⁻³
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Surin Campus¹⁻³
E-mail: Somruthaimongkonkeet2521@gmail.com¹⁻³

ได้รับบทความ: 19 พฤษภาคม 2567; แก้ไขบทความ: 14 พฤษภาคม 2568; ตอรับตีพิมพ์: 16 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 2) เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามตำแหน่งผู้บริหาร ครู จำแนกประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารและครู และขนาดโรงเรียน และ 3) เพื่อเสนอแนวทางพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 112 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 7 รูป/คน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามใช้สถิติ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสมมติฐาน ใช้สถิติ ค่า T-test

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ
2. ผลการเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ประเด็น จำแนกตามตำแหน่ง ภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความเห็นแตกต่าง ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ประเด็น จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผลการเปรียบเทียบความเห็นไม่

แตกต่างกัน และประเด็นจำแนกตามขนาดโรงเรียน ภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานประกันภายใน ตามหลักอริยสัจ 4 พบว่า ประยุกต์กับหลักอริยสัจ 4 คือ ศึกษาสภาพปัญหา หลักทุกข์ มีข้อมูลนักเรียน โรงเรียนในปัจจุบัน หลักสมุทัย โรงเรียนมีเป้าหมายคุณภาพ ผลสำเร็จการปฏิบัติ หลักนิโรธ มีโครงการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พัฒนาครูให้มีคุณภาพ สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียน และมีระบบเทคโนโลยีสนับสนุนการบริหารและการเรียนรู้ หลักมรรค วิธีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา

คำสำคัญ: กระบวนการบริหารจัดการ, การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, หลักอริยสัจ 4

Abstract

The primary objective of this research endeavor is to examine the existing condition of the internal quality assurance management process within educational institutions governed by the Surin Primary Educational Service Area Office 3; 2) to conduct a comparative analysis of the internal quality assurance management processes of these schools, categorized according to the positions held by teachers. This categorization encompasses the classification of the work experience of both executives and educators, and 3) to propose guidelines aimed at enhancing the internal quality assurance management processes in accordance with the *Ariyasacca* 4 framework applicable to schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 3, employing a methodological approach that integrates both quantitative and qualitative research techniques. A sample of 112 students, responsible for quality assurance in education at the aforementioned institutions, contributed pivotal information through in-depth interviews, with each participant providing seven distinct responses. The data analysis derived from the questionnaires employed statistical measures including percentage, frequency, mean, and standard deviation, alongside equivalence tests utilizing the T-test.

The research findings were as follows:

1. The prevailing state of quality assurance management within schools, both in totality and in specific domains, was determined to be exceptionally high, with each domain reflecting a high rating across all evaluated paragraphs.
2. The outcomes of the comparative analysis of the internal quality assurance management processes, categorized by position, revealed variations consistent with the initial assumptions; likewise, classifications based on work experience exhibited discernible differences in both overall and individual aspects.

3. The guidelines for the development of the internal management process concerning quality assurance in alignment with the *Ariyasacca* 4 Principle indicated applicability to the *Ariyasacca* 4 (the Four Noble Truths) Principles: *Dukkha*; addressing issues, challenges, and information pertaining to students and schools. Presently, *Samudaya*; the institution's commitment to quality and performance; *Nirodha*. The developmental initiatives for students are designed to foster an environment conducive to learning and the incorporation of technology. This supports the management and direction of educational activities, principles, and methodologies aimed at enhancing educational standards; *Magga*.

Keywords: Administrative and Management Processes, Internal Quality Assurance Development, the *Ariyasacca* 4

บทนำ

กระบวนการจัดการศึกษาที่สำคัญข้อหนึ่ง คือ มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาโดยมาตรา 31 มีการกำหนดให้กระทรวงมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษาและมาตรา 48 ให้องค์การต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน ตามกฎกระทรวงที่ประกาศการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 เป้าหมายการจัดการศึกษา คือ มาตรฐานการศึกษาของผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการศึกษาไม่ได้หมายถึงคุณภาพด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่หมายรวมถึงผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ด้านกระบวนการบริหารจัดการ พัฒนาสถานศึกษา ครู และบุคลากร การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหาร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3, 2565: 3) เป็นต้น ศาสนาพุทธมีหลักธรรมที่เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาหรือหนทางแห่งการดับทุกข์ คือหลักอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่เป็นเหตุและผลสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาชีวิตและการแก้ปัญหาในทุกสภาวะที่เกิดขึ้นดังนั้นหลักอริยสัจ 4 จึงเป็นหลักธรรมที่เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการค้นหาความจริงอย่างเป็นเหตุและผล สามารถแก้ไขปัญหาตามสภาพความจริงที่เพื่อให้โรงเรียนสามารถพัฒนางานด้านคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษากระบวนการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการส่งเสริมและพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้มีมาตรฐานตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ตามความเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนากระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ระยะ โดยระยะที่ 1 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงปริมาณ ส่วนระยะที่ 2 ใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย สรุปได้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในแบบสอบถาม

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน ตั้งอยู่ในอำเภอสังขะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประจำปีการศึกษา 2566 เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 112 คน

1.2. ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย 1) ผู้มีความรู้ทางด้านหลักพุทธธรรม จำนวน 1 รูป/คน มีคุณสมบัติ เป็นพระ ที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา จบปริญญาธรรม 3 ประโยคขึ้นไป 2) ผู้มีความสามารถด้านบริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน 3) ผู้มีความสามารถด้านบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน และ 4) ผู้มีปฏิบัติหน้าที่งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 1 คน ซึ่งทุกรูป/คน มีคุณสมบัติ จบการศึกษาระดับปริญญาโทด้านบริหารการศึกษา หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในวิจัย

2.1 เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ชนิด โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เกี่ยวกับการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

2.2 การสร้างเครื่องมือ

2.2.1 แบบสอบถาม

1) การยกร่างเครื่องมือจากการศึกษาหลักการ เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารจัดการและแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน เพื่อเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการสร้างเครื่องมือ

2) นำข้อมูลทีได้จากการกร่างมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ประกอบครอบคลุมงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที 2 ด้านกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ทั้ง 6 ข้อ โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert' Rating Scale)

3) ผลการการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความ ค่าความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67– 1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ยอมรับได้ทุกข้อ

4) นำแบบสอบถามทีผ่านการตรวจสอบความเหมาะสมและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน หาอำนาจจำแนกโดยวิธีหาความสัมพันธ์ โดยใช้สูตรสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ได้ผลค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.59 - 0.61

5) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค ได้ผลค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.98

6) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ต่อไป

2.3 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)

2.3.1 ศึกษาการทำแบบสัมภาษณ์ (Structured Interview)

1) สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยการศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้องตลอดทั้งงานวิจัยทีมีผู้รู้ได้ศึกษาไว้ ตรวจสอบความตรงด้วยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

2) นำแบบสัมภาษณ์ให้อาจารย์ทีปรึกษาตรวจสอบเครื่องมือ

3) นำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 7 รูป/คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถาม

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต สุรินทร์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหารและหัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้แบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ผ่านระบบ Google Form กับกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล จำนวน 112 คน

3) ผู้วิจัยได้กำหนดวันและเวลาในการตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย ภายในวันทีกำหนดในกรณีทีผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกด้วยตนเอง

4) ผู้วิจัยลงพื้นที่แจกแบบสอบถามและ หรือ Google Form เพื่เก็บรวบรวมมาข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายและติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยระบบ Google Form ของกลุ่มเป้าหมายและติดตามในกรณีทีได้ไม่ครบจะดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองอีกครั้งเพื่อให้ได้จำนวนแบบสอบถามตามทีกำหนดและได้แบบสอบถามกลับมาจำนวน 112 ฉบับ

3.2 แบบสัมภาษณ์

1) กร่างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลทีได้

การศึกษาเชิงปริมาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ ผลการศึกษาจากข้อคำถามในแบบสอบถามสภาพกระบวนการบริหารจัดการและแนวทางพัฒนางานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

2) ตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาโดยนำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของเนื้อหา ปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษา และรูปแบบของแบบสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3) นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา และตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

4) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) จัดพิมพ์เครื่องมือแบบสัมภาษณ์แล้วนำไปสัมภาษณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่สัมภาษณ์ แจกเป็นหนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์ และลงพื้นที่สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

4.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยดำเนินการดังนี้

4.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ คำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน เกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยตามวิธีของเบส์ โดยคำนวณหาค่า t-test ค่า หาค่าสถิติ F-test และใช้วิธีการของ Scheffé

4.2 แบบสัมภาษณ์ ใช้ความถี่และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์สภาพวัตถุประสงค์ที่ 1 สภาพกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

ที่	ด้าน	n =112		แปรผล	ลำดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	4.47	0.47	มาก	1
2	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	4.46	0.51	มาก	2
3	การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.41	0.45	มาก	5

5	การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	4.44	0.56	มาก	3
6	การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและจัดการเรียนรู้	4.41	0.51	มาก	6
รวมเฉลี่ย		4.44	0.38	มาก	4.44

จากตารางแสดงผลการวิเคราะห์สภาพตามวัตถุประสงค์ที่ 1 ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นครู จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 ประเด็นประสบการณ์ทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่ 11 ปี ขึ้นไป จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 83.9 และประเด็นขนาดโรงเรียน พบว่า ส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 66.1

สรุปผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ดังนี้

1) จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียนกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ที่	ด้าน	ตำแหน่ง				t	Sig.
		ผู้บริหาร		ครู			
		(n=55)		(n=57)			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	4.62	0.38	4.32	0.51	3.62	0.00*
2	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	4.63	0.38	4.30	0.58	3.57	0.00*
3	การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	4.49	0.41	4.34	0.48	1.72	0.08
4	การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	4.58	0.43	4.29	0.51	3.27	0.00*
6	การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและจัดการเรียนรู้	4.45	0.56	4.37	0.45	0.83	0.40
รวมเฉลี่ย		4.56	0.30	4.32	0.42	3.34	0.00*

จากตารางแสดงผลการเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ดังนี้ ผลการเปรียบเทียบกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบค่าความแปรปรวน กระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ที่	ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	n = 112				
			SS	df	MS	F	Sig.
1.	มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	0.05	2.00	0.02	0.10	0.90
		ภายในกลุ่ม	24.34	107.0	0.23		
		รวม	24.39	109.0			
2.	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2.00	0.04	0.16	0.85
		ภายในกลุ่ม	29.11	107.0	0.27		
		รวม	29.11	109.0			
3.	การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	0.08	2.00	0.04	0.18	0.83
		ภายในกลุ่ม	22.11	107.0	0.21		
		รวม	22.19	109.0			
4.	การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	0.00	2.00	0.00	0.00	1.00
		ภายในกลุ่ม	26.34	107.0	0.25		
		รวม	26.34	109.0			
5.	การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2.00	0.01	0.04	0.96
		ภายในกลุ่ม	34.47	107.0	0.32		
		รวม	34.49	109.0			
6.	การจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.18	2.00	0.09	0.28	0.76
		ภายในกลุ่ม	33.64	107.0	0.31		
		รวม	33.80	109.0			
รวมเฉลี่ย		ระหว่างกลุ่ม	0.02	2.00	0.01	0.05	0.95
		ภายในกลุ่ม	21.60	107.0	0.20		
		รวม	21.62	109.0			

จากตารางแสดงผลการเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบรวมด้าน
กระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประเด็นจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวม
และรายด้าน ความเห็นไม่แตกต่างกัน

3) ผลการเปรียบเทียบค่าความแปรปรวน กระบวนการบริหารจัดการงานประกัน
คุณภาพภายใน ของโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ที่	ด้าน	แหล่งความ แปรปรวน	n = 112				
			SS	df	MS	F	Sig.
1.	มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	ระหว่างกลุ่ม	1.65	2	0.82	3.88	0.02*
		ภายในกลุ่ม	22.74	107	0.21		
		รวม	24.39	109			
2.	มีระบบบริหารจัดการคุณภาพ ของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.38	2	0.69	2.66	0.07
		ภายในกลุ่ม	27.81	107	0.26		
		รวม	29.19	109			
3.	การดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่ เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตาม หลักสูตรสถานศึกษาและทุก กลุ่มเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	0.59	2	0.29	1.45	0.24
		ภายในกลุ่ม	21.60	107	0.20		
		รวม	22.19	109			
4.	การพัฒนาครูและบุคลากรให้มี ความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	1.39	2	0.69	2.97	0.06
		ภายในกลุ่ม	24.95	107	0.23		
		รวม	26.34	109			
5.	การจัดสภาพแวดล้อมทาง กายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.67	2	0.84	2.73	0.07
		ภายในกลุ่ม	32.82	107	0.31		
		รวม	34.49	109			
6.	การจัดระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อสนับสนุนการ บริหารและจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	0.80	2	0.40	1.30	0.28
		ภายในกลุ่ม	33	107	0.31		
		รวม	33.80	109			
รวมเฉลี่ย		ระหว่างกลุ่ม	0.02	1.04	2	0.52	2.70
		ภายในกลุ่ม	21.60	20.58	107	0.19	
		รวม	21.62	21.62	109		

จากตารางแสดงผลการเปรียบเทียบตามวัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการเปรียบเทียบกระบวนการ
บริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ประเด็นจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า
ความเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่
สถานศึกษากำหนดชัดเจน มีความเห็นต่างกัน

สรุปผลวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า สามารถบูรณาการเป็นแนวทางพัฒนางานประกัน
คุณภาพภายใน ตามหลักอริยสัจ 4 ประกอบด้วย ข้อทุกข์ เป็นสภาพปัญหาในการดำเนินงาน
กระบวนการบริหารจัดการ ข้อสมุทัย คือ สาเหตุของสภาพปัญหาลักษณะการดำเนินงานยังไม่มี
คุณภาพของสถานศึกษา ข้อนิโรธ เป็นสภาพที่สถานศึกษาได้แก้ปัญหาแต่ละสาเหตุจนทำให้

สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และข้อมรรค เป็นแนวทางที่พัฒนางานประกันคุณภาพภายในที่ตรงตามมาตรฐานการศึกษากระบวนการบริหารจัดการ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน ดังนี้ ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพตามข้อกำหนดของกฎกระทรวง ทำให้เห็นว่าการประกันคุณภาพภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน มีการดำเนินงานด้านกระบวนการบริหารจัดการงานประกัน ตามมาตรฐานการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของฮาปี๊ะ อาเดมะ วิจัยเรื่อง (2557: 159) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอน อำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการค้นคว้า พบว่า ระดับ มาก นั้นแสดงว่า กระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในเป็นองค์ประกอบมาตรฐานการประเมินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านกระบวนการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของเบสเดน (2001: 1684) เรื่องแนวคิดและกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย โดยในขั้นแรกกล่าวถึงความจำเป็นของการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคุณภาพมีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีความสำคัญ และเชื่อถือกับการใช้ข้อสอบภายนอกโรงเรียนมีการควบคุมจากส่วนกลาง และมีความสอดคล้องตามแนวคิดของสติเวเน (2004: 2737) เรื่อง ระบบประกันคุณภาพ ที่กล่าวว่าความสำคัญกับการประเมินจากบุคคลภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา นำเอากระบวนการสอนมาตรฐานกลางซึ่งอ้างอิงไปสู่การยอมรับที่เป็นมาตรฐานระบบประกันคุณภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ กระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวม พบว่า มีความเห็นต่างกัน เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ด้านการบริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำที่จะต้องขับเคลื่อนงานทั้งระบบ ส่วนครูมีบทบาทหน้าที่ด้านการออกแบบการเรียนการสอน และการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานและสมรรถนะ บทบาทและหน้าที่แตกต่างกันนั่นเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ แจ่มพันธ์ (2560: 211) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) สภาพการบริหารระบบการประกันคุณภาพภายใน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในส่วนการเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งนี้เพราะทุกโรงเรียนจะต้องดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานตามประกาศกฎกระทรวง เดียวกัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561: 3-4) เช่นเดียวกับผู้มีประสบการณ์ต่างกันมีแนวทางการปฏิบัติมาตรฐานเดียวกัน โรงเรียนทุกแห่งให้ความสำคัญในการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายใน การยกระดับคุณภาพการศึกษา

ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ มีการดำเนินงานอย่างชัดเจนใช้กระบวนการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดให้คำปรึกษาช่วยเหลือ

หลักธรรมที่นำมาประยุกต์เป็นแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพ คือ หลักอริยสัจ 4 ซึ่งเป็นหลักธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และเป็นไปตามเหตุผลที่แท้จริง มีระเบียบไปสู่ผลอย่างหนึ่งกรรมวิธีหรือลำดับการกระทำ ซึ่งดำเนินต่อเนื่องกันไป จนสำเร็จลง นั้นแสดงว่าการพัฒนางานใดๆ เช่น งานประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสามารถประยุกต์หลักอริยสัจ 4 เป็นแนวทางการแก้ปัญหาได้ เริ่มจากการศึกษาสภาพปัญหาที่แท้จริง เป็นหลักทุกข์ ค้นหาสาเหตุของปัญหานั้นๆ เป็นหลักสมุทัย มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จ หรือคุณภาพที่ต้องการตามมาตรฐานการศึกษา เป็นหลักนิโรธ และดำเนินงานตามขั้นตอนทั้งมีการประชุมวางแผน กำหนดหน้าที่แต่ละฝ่าย ดำเนินการตามแผนที่วางไว้ เป็นหลักมรรค หนทางของการดับทุกข์ หรือปัญหานั้นๆ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของสุธรรม ตรีวิเศษ (2562: 166) ได้วิจัยเรื่อง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า เมื่อพิจารณาความสอดคล้องกับหลักอริยสัจ 4 แนวทางทุกแนวทางบูรณาการแต่ละข้อ มีความสอดคล้องหลักอริยสัจ 4 ทั้งข้อทุกข์ ข้อสมุทัย ข้อนิโรธ และข้อมรรค อาจเพราะว่า หลักอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมที่กล่าวถึงความจริงกระบวนการค้นหาความจริง (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 2553: 881-909) เพื่อที่จะหาวิธีการในการแก้ไขปัญหา ศึกษาจากสาเหตุโดยมีเป้าหมายคือ แนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ให้บรรลุผล คือการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านกระบวนการบริหารจัดการงานประกันคุณภาพภายในยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและประยุกต์หลักอริยสัจ 4 มาใช้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพระเจริญพงษ์ ธมมทิโป (วิชัย) (2556: 148) เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ 4 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนประถมศึกษาอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า ข้อ 4. ข้อเสนอแนะแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมนำหลักอริยสัจ 4 มาบูรณาการในการบริหาร

สรุปผลการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัย เป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังนี้

สรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ ดังนี้ การพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสามารถนำหลักอริยสัจ 4 มาประยุกต์ใช้โดยบูรณาการแนวทางการค้นหาความจริง คือ คุณภาพการศึกษา โดยการค้นหาสภาพปัญหาหรือสิ่งที่โรงเรียนต้องการพัฒนา หลักทุกข์ ค้นหาสาเหตุ หลักสมุทัย มีการกำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานที่ตั้งไว้ หลักนิโรธ โดยกำหนดแนวทางปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ กำหนดแผนการดำเนินงานให้สำเร็จซึ่งเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เช่น การสถานศึกษากำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติประจำปี อย่างชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจ ในแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างชัดเจนอย่างไร ศึกษาสภาพปัญหาของสถานศึกษา บริบท การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี มีการกำหนดค่าเป้าหมาย สอดคล้องกับหลักมรรค หนทางหรือวิธีดับทุกข์นั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** โรงเรียนควรมีการกำหนดเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เห็นแนวทางที่ชัดเจน เช่น การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้การมีนโยบายพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ มีนโยบายพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย และควรมีนโยบายพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารและการจัดการเรียนรู้

2. **ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้** โรงเรียนควรพิจารณานำข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัย ไปใช้ดำเนินงานพัฒนางานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยสัจ 4 ดังนี้ ด้านมีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน สอดคล้องกับสภาพทุกข์ คือ การศึกษาข้อมูลของโรงเรียนถึงสภาพปัญหาที่มี แล้วค้นหาสาเหตุของปัญหานั้น สอดคล้องกับสภาพสมุทัย ซึ่งสามารถศึกษาจากเอกสาร จากบริบทของโรงเรียน มีการตั้งเป้าหมายความสำเร็จ สอดคล้องกับสภาพนิโรธ และการดำเนินงานให้บรรลุผลมีการแต่งตั้งคณะทำงาน ปรัชญาผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ และการกำหนดระดับค่าคุณภาพในแบบเชิงประมาณ กวรจัดอบรมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับสภาพมรรค หนทางหรือวิธีการแก้ปัญหานั้นๆ

3. **ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป** สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยใน ประเด็นเกี่ยวกับ

3.1 ควรมีการวิจัยด้านการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนางานระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

3.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา (2553, 2 เมษายน).

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก หน้า 22-35.

เจริญพงษ์ ธรรมทีโป (วิชัย). (2556). การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามหลักอริยสัจ 4 ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน โรงเรียนประถมศึกษา อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2553). พุทธธรรม ฉบับปรับปรุงและขยายความ. พิมพ์ครั้งที่

19. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิก จำกัด.

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 136 ตอนที่ 57 ก หน้า 49-53.
- ไพฑูริย์ แจ่มพันธ์. (2560). กลยุทธ์การบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- มนตรี พุ่มซ้อน. (2556). การบริหารวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ระดับโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. เอกสารลำดับที่ 6/2565 กลุ่มนโยบายและแผน. สุรินทร์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). การนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุธรรม ตริวิเศษ. (2562). สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ฮาปี๊ะ อาเดมะ. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา ตามทัศนะครูผู้สอน อำเภอแวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- Basden. Linda Loy. (2001.) Illinois Quality Assurance and Improvement Process: Examining the Relationship between External Review Visit and Interval Review and Planning Process. *Dissertation Abstracts International*. 61(05), 1684-A.
- Steven. S.W. (2004). A Transformation Study in a Suburban Middle School Thinking a Classroom Learning System to the Baldrige Criteria for Education Excellence and Quality Assurance. *Dissertation Abstracts International*. 64(08), 2737-A.

